

De Sorghum- professional

training & voorstelling

Verhaal van de Maand mei 2011

Mei 2011. Na een paar maand lekker hard werken, mooie klussen omtrent organisatie-ontwikkelingen en persoonlijke professionele groei, nu even een weekje pauze: meivakantie. Ik heb zelf dan altijd behoefte om naast het luieren, wandelen, schrijven en mooie boeken lezen om ook even vanuit een totaal ander perspectief naar ons leven hier in Nederland te kijken. Hierbij mijn perspectief van mei 2011. Stap mee in de wereld van de nomadische landbouwer. Wellicht bekijkt u na het lezen van onderstaande beschrijving uw eigen werklevens door iets andere ogen.... veel leesplezier.

De dagelijkse kost van deze nomadische landbouwers bestaat voornamelijk uit sorghum, geweekt in ongekookte melk met, als je geluk hebt, een klontje ongeklaarde boter en een snuffje suiker. Af en toe is er een stuk geroosterd kamelenvlees. Hier in deze streek van de wereld is het boerenbedrijf een typische eenmansonderneming. Het is eenvoudig. Er zijn geen voorgespannen ossen of paarden om de aarde om te ploegen voor het zaaien, er wordt geen onkruid verwijderd, de bovenlaag van de grond wordt niet meer bewerkt als het zaad eenmaal is ontkiemd.

Kort voor het regenseizoen begint gaan de nomaden hun territorium afbakenen. Karavannen kamelen beladen met alle wereldlijke bezittingen van elke nomade komen bij hun afgebakende terrein aan. De vrouwen laden de kamelen af en zet-

ten in een paar minuten hun hut in elkaar - slanke houten koepels bedekt met leer. Binnen veertien dagen wemelt het van de mensen op de stoffige vlakten, die ooit kaal en volkomen verlaten waren. Het landschap, eens een stoffige vlakte zonder enige afwisseling, is nu bezaaid met vernuftig vervaardigde 'nomadenhelmen'. Na de eerste regen slaat de kleistof neer, de grond barst open en ademt en het leven begint zich naar boven te drukken, naar de zon. Deze gronden behoren tot de vruchtbaarste en nog geen vierentwintig uur nadat de eerste druppel kostbare regen de aarde heeft geraakt ligt er een tapijt van groen over het land.

De nomaden komen uit hun helmvormige hutten te voorschijn, een puntige stok in de ene hand, een zak zaden in de andere. Ze lopen in de lengte over hun stuk land, steken met de stok in de aarde, laten een enkel zaadje vallen en bedekken dat met een nauwelijks waarneembare beweging van hun hiel. De volgende paar dagen herhaalt iedere nomade annex boer deze onveranderlijke handeling van de vroege ochtend tot de late avond. Zover het oog reikt wordt deze vreemde stokkende dans uitgevoerd door honderden gebogen mannen tegelijk die zonder onderbreking naar de grond staren, erin steken en strooien. Voor de achteloze waarnemer lijkt het alsof de vlakten overspoeld zijn door een kolonie krankzinnigen die allemaal onder de waanzinnige invloed zijn van eenzelfde ziekte.

Om ze te beschermen tegen gevleugelde roofdieren blijven de nomaden bij hun gewassen tot deze ruim een halve meter hoog zijn. En net zo plotseling als ze zijn verschenen verdwijnen ze uit het gezicht, de koepelvormige geraamtes netjes op de ruggen van de kamelen gepakt. Op de groene velden blijft geen spoor over van hun verblijf. Gedurende de volgende maanden zullen de geacclimatiseerde planten vechten tegen het hardnekkige onkruid en in hun eentje de roffelende aanval van wilde dieren, die zo nu en dan voorkomt, overleven. Vlak voor de oogst keren de nomaden terug.

Ook het binnenhalen van de oogst is geen gezamenlijke actie. Elke nomade maakt zijn eigen opslagplaats, waarvoor hij met veel zorg een gat graaft in de grond — een enkele kleine opening aan de oppervlakte en een diepe beschermde holte in de aarde. De opslagplaats wordt vanbinnen bedekt met natte as om het zaad tegen insecten te beschermen. Nadat de nomade een paar zakken voor de markt en voor eigen gebruik van het graan heeft afgehaald slaat hij de rest op in deze bolvormige bewaarplaats en verzegelt de opening met een deksel, die hij bedekt met aarde.

Opnieuw zijn de kampen verdwenen en keert het landschap terug naar zijn oorspronkelijke toestand. Er is geen spoor van de vroegere bewoners te vinden. De kleine aardhopen worden al snel met stof

bedekt en markeren de verspreide opslagplaatsen die net onder de oppervlakte liggen, niet te onderscheiden van de talloze molshopen die het land verwoesten. Een paar maanden later keren de nomaden terug om hun opgeslagen graan op te graven. Ze gebruiken hun puntige stok en een paar afgelegene oriëntatiepunten om trigonometrisch de positie van hun opslagplaats vast te stellen. Na het verwijderen van de eerste centimeters aarde controleert de nomade of hij niet inbreekt in andermans eigendom; dan hoost hij de bewaarplaats uit, vult zijn zakken met graan en laat een kleine hoeveelheid zaden achter voor het komende regenseizoen.

Voor de rest van het jaar leeft hij van zijn vee, en herinnert er zijn god hartstochtelijk aan om voor regen te zorgen.

Stel dat u manager, docent, trainer, advocaat, mediator, leidinggevende, wethouder, minister, beleidsambtenaar, of..... bent en u stapt even in de wereld van deze nomadische landbouwer. U ademt diep de atmosfeer van het beschrevene in, zo diep dat zijn bestaan in u resoneert, hoe kijkt u dan naar uw eigen professionele bestaan? Wat levert deze exercitie u op? Reacties welkom (marcel@keridwen.nl). Ik ben benieuwd.

-vrij naar een fragment uit "De buik van de hyena"
- bewerkt en herverteld door Marcel van der Pol
- afbeeldingen: internet

Marcel van der Pol

www.keridwen.nl